

Uporaba Uredbe o zelenem javnem naročanju pri projektiranju in pripravi javnih naročil za gradnjo in pohištvo

Odvetnica Maja Prebil

Odvetniška družba Prebil in Majstorović o.p.,
d.o.o.

**Kako naj naročnik z minimalnim
tveganjem in maksimalno jasnostjo
izvede javno naročilo, ki je skladno z
ZeJN?**

KDAJ JE UPORABA UREDBE O ZELENEM JAVNEM NAROČANJU OBVEZNA?

1. električna energija,	12. projektiranje oziroma izvedba gradnje stavb,
2. živila in gostinske storitve,	13. projektiranje oziroma izvedba gradnje cest,
3. tekstilni izdelki,	14. vozila za cestni prevoz in storitve prevoza,
4. pisarniški papir in higienski papirnati izdelki,	15. pnevmatike,
5. elektronska pisarniška oprema,	16. svetlobni viri in vsebujoči izdelki ter razsvetljava v notranjih prostorih,
6. hladilniki, zamrzovalniki in njihove kombinacije, pralni stroji, pomivalni stroji, sušilni stroji, sesalniki in klimatske naprave,	17. cestna razsvetljava in prometna signalizacija,
7. pohištvo,	18. čistila, storitve čiščenja in storitve pranja perila,
8. grelniki vode, grelniki prostora in njihove kombinacije ter hranilniki tople vode,	19. vrtnarske storitve, kmetijski in drugi proizvodi ter oprema in stroji za vrtnarjenje,
9. sanitarne armature,	20. stavbno pohištvo,
10. oprema za stranišča na splakovanje in oprema za pisoarje,	21. protihrupne cestne ograje,
11. stenske plošče,	22. podatkovni centri, strežniški prostor in storitve v oblaku.

Uporaba je obvezna ne glede na vrednost naročila

NAČIN IMPLEMENTIRANJA UREDBE O ZELENEM JAVNEM NAROČANJU IN ZJN-3

Naročnik vključi trajnostne in okoljske vidike ter vidik krožnega gospodarstva vidike tako, da jih opredeli na enega ali več naslednjih načinov:

- kot posebno določilo pogodbe o izvedbi javnega naročila, ki jo sklene z izbranim ponudnikom, v primeru okvirnega sporazuma pa z izbranimi ponudniki.

- v tehničnih specifikacijah kot tehnični standard, zahtevo glede delovanja, funkcionalnost ali drugo značilnost predmeta javnega naročanja,

- kot razlog za izključitev iz a) točke šestega odstavka 75. člena ZJN-3,

- kot pogoj za sodelovanje gospodarskega subjekta pri izvedbi javnega naročila,

- kot merilo za oddajo javnega naročila, zlasti ob upoštevanju stroškov v življenjski dobi blaga, storitve ali gradnje v skladu s 85. členom ZJN-3,

Naziv naročila → razvidno, da je predmet javnega naročanja okoljsko manj obremenjujoče blago, storitev ali gradnja.

MERILO ZA ODDAJO → Tako, da se vsaj eno izmed meril oziroma del stroškov v življenjski dobi nanaša na vidike iz prvega odstavka prejšnjega člena.

Razpisna dokumentacija → JASNO ZAPISATI CILJE ZA PREDMETE IZ UREDBE O ZeJN.

Ključne naloge projektanta:

Priprava tehničnih specifikacij, ki vključujejo okoljske zahteve (npr. delež lesa, VOC, certifikati).

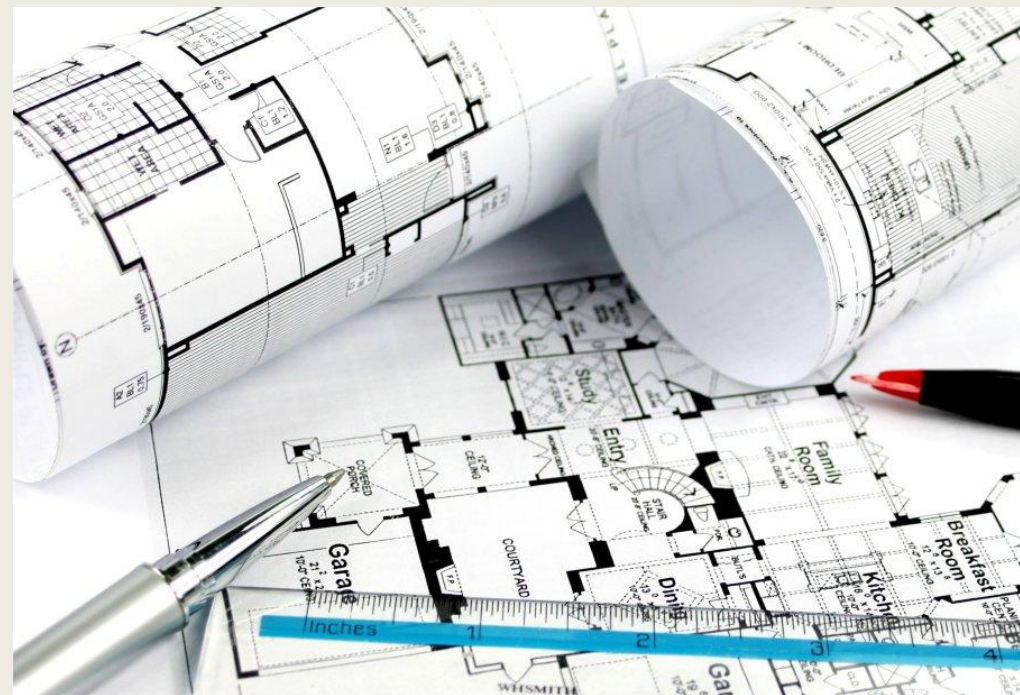
Svetovanje naročniku glede sorazmernosti, dokazljivosti in povezave z predmetom naročila.

Zagotavljanje skladnosti z ZeJN in ZJN-3, da se izognejo razveljavitvi postopka.

Opredelitev dokazil, ki jih bo naročnik zahteval ob oddaji ponudbe in med izvajanjem.

Predlog meril in pogodbenih določil, ki upoštevajo trajnostne vidike.

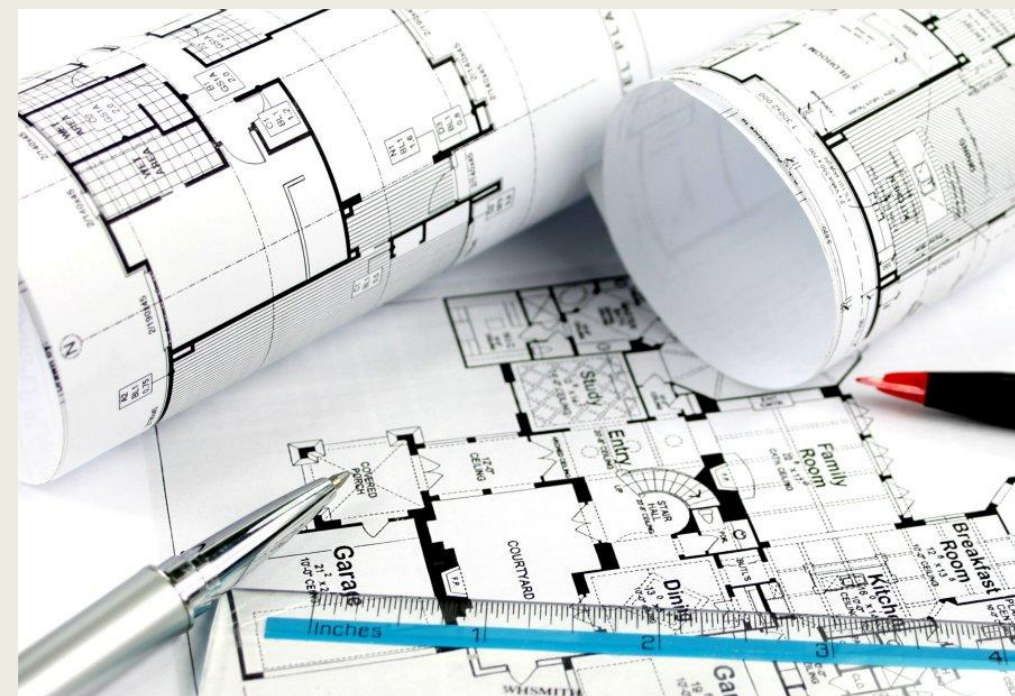
VLOGA PROJEKTANTA V POSTOPKU JAVNEGA NAROČANJA

Zakaj je to pomembno?

- Projektant oblikuje zahteve, ki so pravno zavezujoče.
 - Napačno oblikovane zahteve lahko vodijo do revizijskih zahtevkov ali razveljavitve postopka.
 - Projektant je most med tehnično rešitvijo in pravnim okvirom.
- ? Kako v svojih razpisih sedaj vključujete zahteve iz ZeJN?
- ? Kje vidite največje šibke točke v vlogi projektanta?

VLOGA PROJEKTANTA V POSTOPKU JAVNEGA NAROČANJA

VLOGA PROJEKTANTA V POSTOPKU JAVNEGA NAROČANJA

Kaj lahko projektant pripravi vnaprej?

- kontrolni seznam zahtevanih dokazil (check-lista)
- predloge obrazcev za dokazila (npr. izjave, certifikati)
- standardizirane tehnične zahteve, povezane z ZeJN

Sodelovanje pri preverjanju ponudb

- pomoč naročniku pri presoji ustreznosti predloženih dokazil
- ocena, ali so dokazila verodostojna in primerljiva
- svetovanje pri zahtevah za dodatna pojasnila ponudnikov

Kako zavezati projektanta?

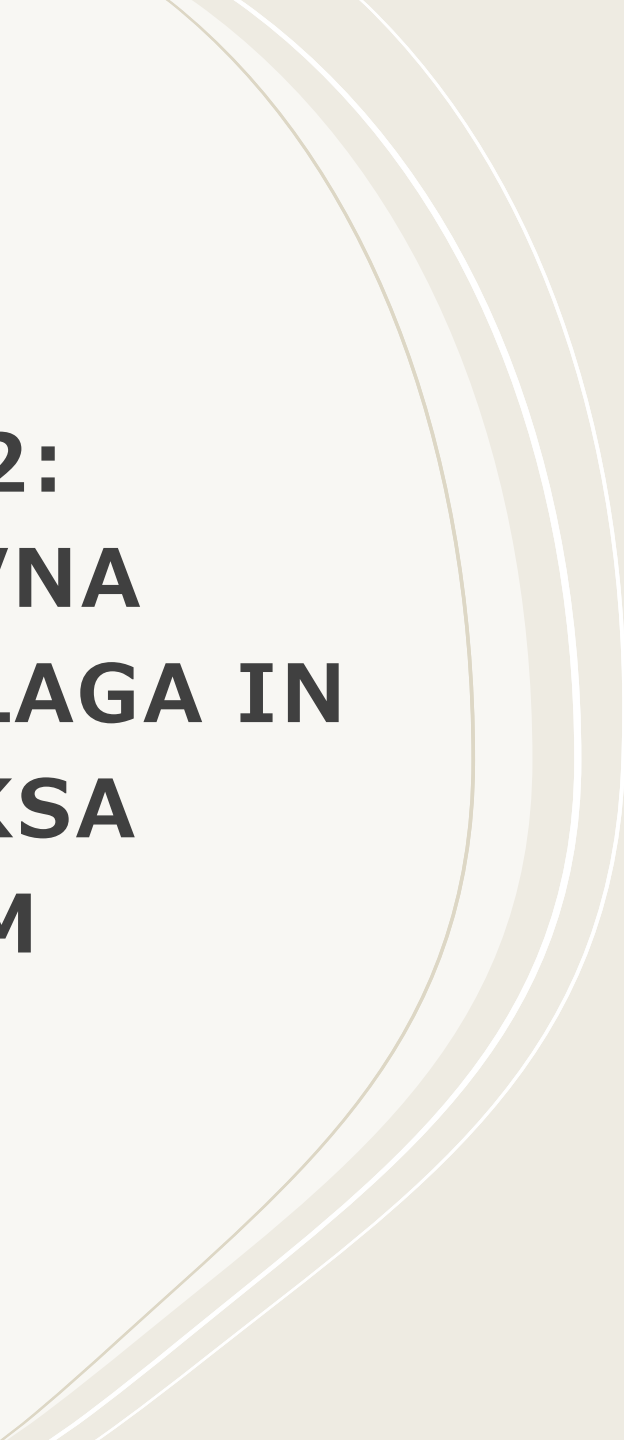
Pogodba o projektiranju → pogodbeno obveznost = sodelovanje projektanta v postopku javnega naročila za izbiro izvajalca gradnje.

Opredeliti naloge projektanta in jih vključiti v pogodbeno ceno.

Določiti odgovornost projektanta za pripravo tehničnih specifikacij, meril in dokazil skladno z ZeJN

Predvideti pogodbene kazni oz. pogodbene sankcije, če projektant ne zagotovi ustrezne podpore naročniku.

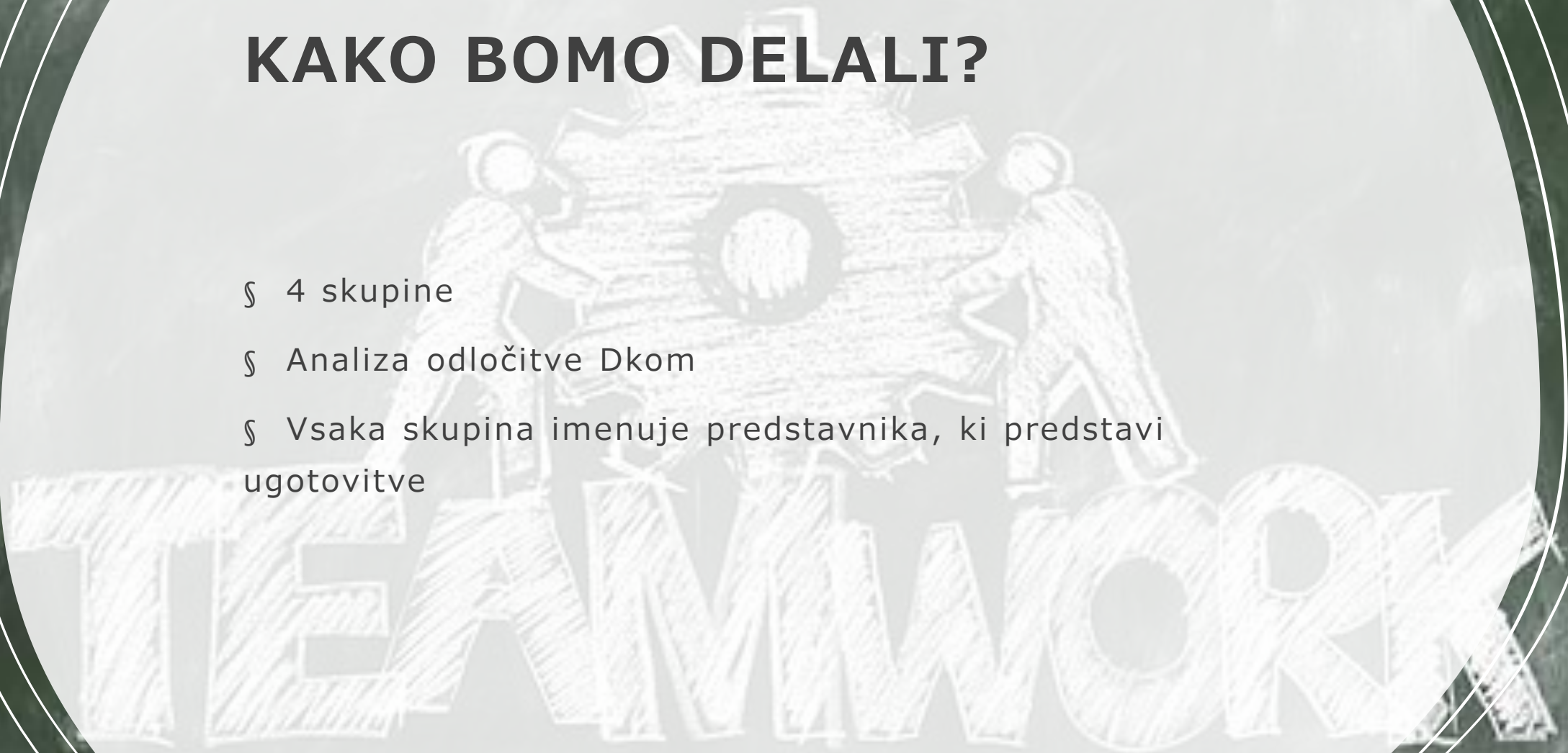

DEL 2: PRAVNA PODLAGA IN PRAKSA DKOM

S čim si lahko naročnik pomaga, ko pripravlja razpisno dokumentacijo za »Izbiro izvajalca za projektiranje stavbe?

KAKO BOMO DELALI?

- § 4 skupine
- § Analiza odločitve Dkom
- § Vsaka skupina imenuje predstavnika, ki predstavi ugotovitve

TEHNIČNE SPECIFIKACIJE	POGOJI ZA SODELOVANJE	MERILA ZA IZBOR	POSEBNI POGOJI ZA IZVEDBO
Element dopustnosti ponudbe	Element dopustnosti ponudbe	Element ocenjevanja ponudb	element izvajanja pogodbe
Opisujejo predmet naročila – kaj naročnik kupuje (lastnosti blaga, storitev ali gradnje).	Opredeljujejo kdo lahko sodeluje v postopku – zahteve glede usposobljenosti, referenc, kadrov, tehnične opremljenosti.	Določajo kako naročnik izbira med dopustnimi ponodbami (ekonomsko najugodnejša ponudba). Lahko vključujejo kakovostne, okoljske ali socialne vidike.	Nanašajo se na način izvajanja pogodbe (npr. ravnanje z odpadki, logistika, uporaba okolju prijaznih materialov).
- Zahteve morajo biti jasne, nedvoumne, dokazljive. - Ne smejo biti diskriminatorne (npr. sklic na točno določen certifikat brez možnosti enakovrednega). - Vključiti je treba obvezne okoljske zahteve iz ZeJN.	- Glede usposobljenosti, referenc, kadrov. - Pogoji morajo biti sorazmerni s predmetom naročila. - Ne smejo po nepotrebnem omejevati konkurence. - Če se zahteva certifikat ali dokazilo, mora biti omogočena tudi možnost enakovrednih dokazil	- Merila morajo biti povezana s predmetom naročila. - Morajo biti merljiva in objektivno ocenljiva. - Ne smejo biti diskriminatorna (npr. zahteva, ki jo lahko izpolni le en ponudnik).	- Pogoji morajo biti vnaprej navedeni v osnutku pogodbe o izvedbi javnega naročila - Ne smejo posegati v fazo presoje usposobljenosti ali izbire. - Morajo biti izvedljivi in preverljivi v času trajanja pogodbe.

Sklep Dkom št.: 018- 147/2023

Naročnik je v postopku naročila male vrednosti za obnovo športnega poda določil tehnično zahtevo, da mora biti lesena nosilna podkonstrukcija izvedena iz dveh celovitih vezanih plošč z vodoodpornim lepilom (2 × 12 mm), ob tem pa je kot dokazilo predpisal skladnost sistema s standardom EN 14904 in priložitev certifikatov FIBA, IHF ter ISO 9001 (ali enakovredno). Na Portalu javnih naročil je hkrati dopustil, da je lahko sestava športnega poda po količini in kakovosti enakovredna ali boljša od opisane ter da je lahko vrsta lesa parketa drugačna, če po lastnostih dosega ali presega prvotno zahtevani les. Vlagatelj je zatrjeval, da njegov sistem izpolnjuje EN 14904, da je po posameznih karakteristikah enakovreden ali boljši in da zahteva po dveh celovitih ploščah ureja način izvedbe namesto funkcionalnega učinka, zato neupravičeno omejuje konkurenco; obenem je očital, da naročnik v odločitvi ni konkretno pojasnil, v čem naj bi ponujeni sistem ne bil enakovreden.

**Kako lahko projektant
pomaga naročniku
oblikovati tehnične
zahteve, ki so zakonite
in hkrati funkcionalne.**

NAČELO SORAZMERNOSTI V PRAVU JAVNIH NAROČIL – kaj pomeni?

8. člen

(načelo sorazmernosti)

Javno naročanje se mora izvajati sorazmerno predmetu javnega naročanja, predvsem glede izbire, določitve in uporabe pogojev, zahtev in meril, ki morajo biti smiselno povezana s predmetom javnega naročila.

Vprašanje, ki si ga mora naročnik zastavljati:

Kaj je predmet javnega naročila?

Zakaj izvajamo javno naročilo? Kaj potrebujemo?

Kaj načelo sorazmernosti pomeni v pravu javnih naročil?

Naročnik lahko določi samo takšne omejevalne ukrepe, ki ne smejo biti strožji glede na namen in cilj, ki ga želi naročnik s predmetom javnega naročila doseči.

Naročnik sme vsakršni odstop/zahtevo, ki sicer kaže na omejevanje konkurence in neenakopravno obravnavo ponudnikov, opravičiti zgolj in samo preko predmeta naročila - torej, da je zahteva sorazmerna in povezana s predmetom naročila.

Sklep Dkom št.: 018- 141/2024-4

Naročnik je v razpisu za nadgradnjo železniške proge in postaje Krško zahteval referenco za novogradnjo ali nadgradnjo železniške postaje v vrednosti najmanj 15 mio EUR.

Vlagatelj je trdil, da je tak pogoj nesorazmeren in nepovezan, saj večina del zadeva železniško progo (2/3), postaja pa predstavlja le manjši del (1/3), pri čemer so dela na poslopju enostavna in manj zahtevna. Po njegovem bi moral naročnik kot referenco dopustiti izkušnje z gradnjo železniške infrastrukture na splošno, ne zgolj postaje, vrednost pa prilagoditi dejanskemu obsegu teh del.

Naročnik je vztrajal, da se predmet javnega naročila nanaša skoraj v celoti na železniško postajo Krško, pri čemer pojem »železniška postaja« zajema širok nabor elementov (tiri, kretnice, peroni, infrastruktura, postajno poslopje). Zato je referenčni pogoj utemeljen in njegova vrednost sorazmerna glede na obseg in zahtevnost del.

**Kako lahko projektant
pomaga naročniku
oblikovati referenčne
pogoje, ki so skladni z
ZJN-3?**

Sklep Dkom št.: 018- 229/2016-7

Naročnik je poleg cene določil merila: dodatne točke za reference kadra iz projektov v Sloveniji in na sistemu 3 kV, trajanje zaposlitve strokovnjakov pri ponudniku ter strošek dobaviteljev opreme kot znak tehnične optimizacije.

Vlagatelj je trdil, da so ta merila nesorazmerna, nepovezana s predmetom in diskriminatorna, saj neupravičeno privilegirajo ponudnike z domačimi izkušnjami in specifičnim tehničnim sistemom, ne dokazujejo boljše kakovosti izvedbe, temeljijo na subjektivnih kriterijih (trajanje zaposlitve) in so bila pomanjkljivo obrazložena.

Naročnik je utemeljeval, da so merila oblikovana z namenom izbire strokovno usposobljenih ponudnikov in da omogočajo boljšo tehnično optimizacijo projekta.

**Kako lahko projektant
pomaga naročniku
oblikovati merila, ki so
skladna z ZJN-3 in hkrati
omogočajo izbor
kakovostnega izvajalca?**

Sklep Dkom

št.: 018-

113/2020-8

Naročnik (Generalni sekretariat Vlade RS) je v razpisu za prenovo Hotela Brdo določil zahteve, med drugim: da morajo referenčni objekti imeti kategorijo najmanj štirih zvezdic, da morajo biti v projektih uporabljena nepovratna evropska sredstva ter da morajo ponudniki izpolnjevati pogoje za opravljanje gradbeništva po Gradbenem zakonu.

Vlagatelj je trdil, da so zahteve nesorazmerne in nepovezane s predmetom, saj kategorizacija hotela in uporaba evropskih sredstev ne izkazujeta sposobnosti za izvedbo okoljsko zahtevnega projekta, hkrati pa diskriminatorno izključujejo ponudnike z izkušnjami iz drugih okoljsko zahtevnih projektov.

Naročnik je utemeljeval, da so dodatne zahteve potrebne za zagotavljanje kakovostne izvedbe in doseganje ciljev zelenega javnega naročanja.

**Kako lahko projektant
pomaga naročniku
oblikovati zakonite in
učinkovite zahteve v
skladu z Uredbo o ZeJN?**

Del 3: MINI MODUL 1: STAVBNO POHIŠTVO (okna, notranja vrata)

KAKO BOMO DELALI?

4 skupine

Delovni list

Povzetek z
napotki ostalim

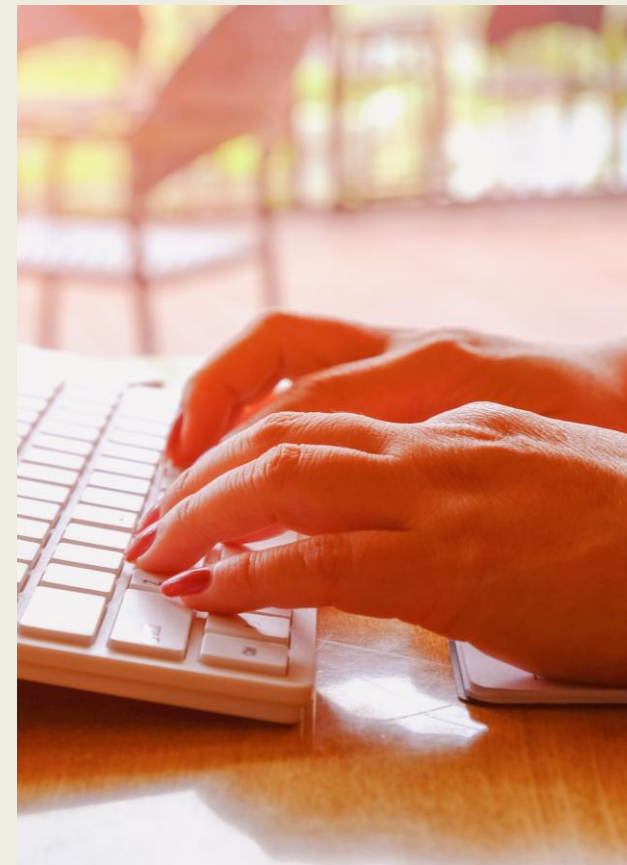
CILJ: Pravilno implementirati Uredbo o zelenem
javnem naročanju?

TEHNIČNE SPECIFIKACIJE

Kaj je ključno?

Kako pravilno
zapisati zahteve?

Kaj je najbolj
pomembno?

DOKAZILA

Katere vrste dokazil
poznamo?

Na kaj paziti pri
pripravi razpisne
dokumentacije?

MERILA ZA IZBOR

Katere vrste
meril so
primerni?

Na kaj paziti pri
vključitvi v
razpisno
dokumentacijo?

Kaj je
pomembno pri
ocenjevanju?

POGODBENA DOLOČILA

Kateri instituti pogodbenega prava pridejo v poštev?

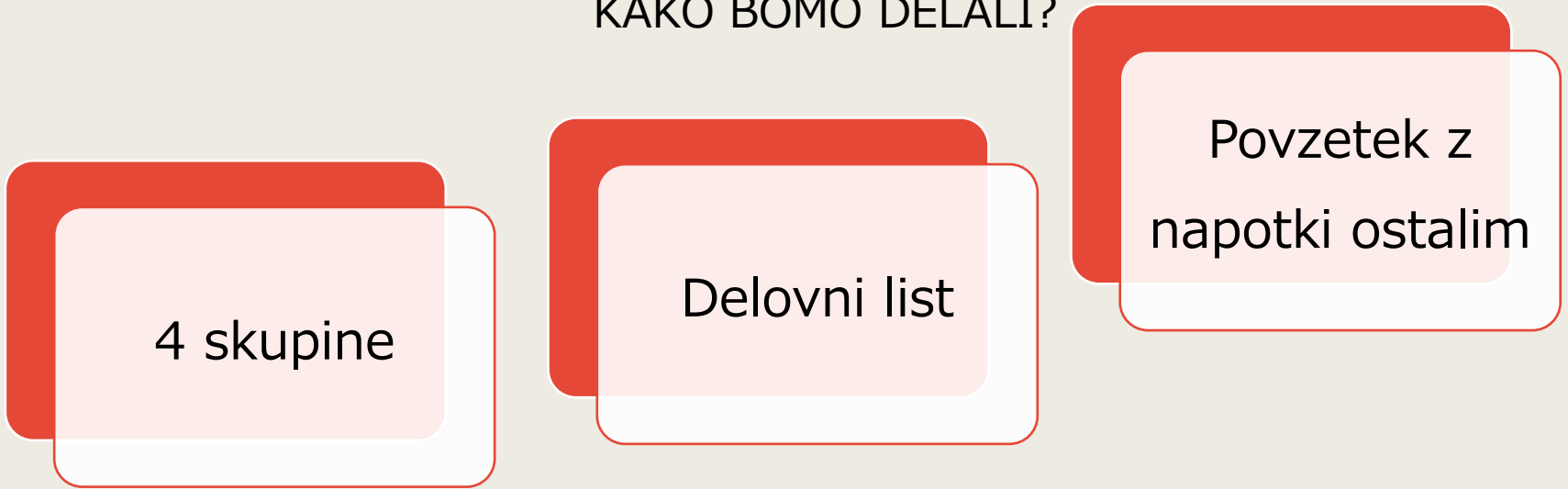
Kaj je izrednega pomena?

Na kaj je potrebno paziti pri pripravi osnutka pogodbe o izvedbi javnega naročila?

Del 4: MINI MODUL 2: POHIŠTVO

KAKO BOMO DELALI?

4 skupine

Delovni list

Povzetek z
napotki ostalim

CILJ: Pravilno implementirati Uredbo o zelenem javnem naročanju?

DOBAVA NOVEGA POHIŠTVA

Tehnične specifikacije

Dokazovanje

Merilo za izbor

Pogodbene določbe

GRADNJA STAVB

Tehnične
specifikacije

Dokazovanje

Merilo za
izbor

Del 5: PREVERJANJE IN DOKAZOVANJE

Kdaj zahtevati dokazila?

praksa Dkom 018-090/2025: Prepoved dopolnjevanja ponudb

5. in 6. odst. 89. čl. ZJN-3:

dokazila o skladnosti s standardi sodijo v del ponudbe, vezan na tehnične specifikacije.

Najpogostejše napake naročnikov:

- Nejasne ali splošne zahteve → dokazila niso preverljiva
- Sprejemanje neustreznih dokazil → npr. splošne izjave brez certifikatov
- Neenako obravnavanje ponudnikov pri manjkajočih dokazilih
- Preverjanje zgolj ob oddaji ponudbe, ne pa tudi med izvedbo

Kako se jim izogniti:

- . ✓ Zahteve zapisati merljivo in jasno (npr. % lesa, VOC meje, certifikati)
- . ✓ Vnaprej določiti sprejemljiva dokazila (FSC, PEFC, EN standardi, izjave proizvajalca)
- . ✓ Uporabiti check-listo za preverjanje dokazil
- . ✓ Zagotoviti enako obravnavo vseh ponudnikov (dosledno preverjanje)
- . ✓ V pogodbi predvideti možnost naknadnih preverjanj in sankcij

Primer 1 – Projektiranje stavb (javno naročilo za izbiro izvajalca, ki mora izdelati DGD in PZI projektno dokumentacijo)

Zahteva v RD:

*Projektna dokumentacija mora zagotoviti, da
bo v stavbo vgrajenih vsaj 30 % lesa ali lesnih
tvoriv.*

*Dokazilo ponudnika: Izjava projektanta: »V
projektni dokumentaciji bomo upoštevali
zahteve glede deleža lesa.«*

👉 Ali taka izjava zadošča kot dokazilo?

Primer 2 – Gradnja stavbe

Zahteva v RD:

Les in materiali na njegovi osnovi morajo izvirati iz trajnostno pridelanih virov.

Dokazilo ponudnika: Izjava ponudnika, da bo pri dobavi blaga izpolnil zahtevo in ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da so zahteve izpolnjene.

[Ta fotografija](#) avtorja Neznani avtor je licencirana pod imenom [CC BY](#)

👉 Ali taka izjava zadošča kot dokazilo?

Primer 3 – Merilo za stavbno pohoštvo (CO₂ transport)

Zahteva v RD:

Ponudbe z nižjimi emisijami CO₂ zaradi transporta lesa se točkujejo višje.

Dokazilo ponudnika: Izjava ponudnika: »Naše okna izdelujemo lokalno, zato je transport krajši.« (brez dokumentacije o lokaciji proizvodnje ali emisijah).

Ta fotografija avtorja Neznani avtor je licencirana pod imenom CC BY-NC-ND

👉 Ali taka izjava zadošča kot dokazilo?

Primer 4 – Projektiranje in gradnja stavb

Zahteva v RD:

a) Delež lesa ali lesnih tvoriv, vgrajenih v stavbo znaša vsaj 30 % prostornine vgrajenih materialov , razen če predpis ali namen rabe to prepoveduje ali onemogoča. Tretjina obveznega deleža lesa ali lesnih tvoriv (t.j. 10 % vgrajenih materialov) se lahko nadomesti z gradbenimi proizvodi, ki imajo znak za okolje tipa I ali znak za okolje tipa III.

Dokazilo ponudnika: Izjava ponudnika, da bo v projektni dokumentaciji zagotovil, da bo zahteva izpolnjena.

b) Pri izvedbi gradnje se mora upoštevati zahteva naročnika, ki se nanaša na predmet izvedbe gradnje in jih je naročnik opredelil že v postopku javnega naročanja za projektiranje vezane na delež lesa ali lesnih tvoriv, vgrajenih v stavbo v vsaj 30% prostornine vgrajenih materialov , razen če predpis ali namen rabe to prepoveduje ali onemogoča. Tretjina obveznega deleža lesa ali lesnih tvoriv (t.j. 10 % vgrajenih materialov) se lahko nadomesti z gradbenimi proizvodi, ki imajo znak za okolje tipa I ali znak za okolje tipa III.

Dokazilo ponudnika: Izjava ponudnika, da bo pri gradnji izpolnil zahtevo.

[Ta fotografija](#) avtorja Neznani avtor je licencirana pod imenom [CC BY-NC-ND](#)

👉 Ali taka izjava zadošča kot dokazilo?

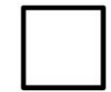
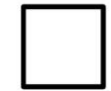
JAVNO NAROČILO GRADNJE vs. JAVNO NAROČILO PROJEKTIRANJE IN GRADNJA (t.i. design and build Contract)

JAVNO NAROČILO GRADNJE	JAVNO NAROČILO PROJEKTIRANJE IN GRADNJA
KDAJ? – ko želiš poln nadzor nad projektom in specifikacijami – ko je projekt dobro definiran – pri kompleksnih objektih z več deležniki, kjer želiš ločene pogodbe	KDAJ? - ko so zahteve naročnika jasne, a dopuščajo optimizacije; - ko sta pomembna čas in koordinacija; - ko želi naročnik enega izvajalca.
PREDNOSTI ZA NAROČNIKA: – Višja kontrola nad kakovostjo in detajli projektne rešitve. VEČJA konkurenca pri vsakem koraku (projektanti/izvajalci). Lažje primerjanje cen po enotni projektni dokumentaciji.	PREDNOSTI ZA NAROČNIKA: – Enotna odgovornost (manj “krivdnih vmesnikov”). Potencialno hitrejša izvedba (prekrivanje faz). Optimizacije rešitve glede na izvedljivost in ceno (value engineering).
SLABOSTI / TVEGANJA: – Koordinacijska tveganja (projektant ↔ izvajalec). – Več revizij/variant med gradnjo, če projekt ni do konca dorečen. – Daljši čas (sekvenčno: projektiranje → razpis → gradnja).	SLABOSTI / TVEGANJA: – Manj nadzora nad končno zasnovo (projektant je pri izvajalcu). – Primerljivost ponudb težja (različne tehnične rešitve). – Tveganje “minimizacije standarda”, če zahteve niso performančno jasne.
VPLIV NA SPOŠTOVANJE UREDBE O ZELEDEM JAVNEM NAROČANJU: Projektant vnaprej pripravi natančne TS + obrazce; izvajalec le dokazuje izpolnitev → večja predvidljivost.	VPLIV NA SPOŠTOVANJE UREDBE O ZELEDEM JAVNEM NAROČANJU: Zahteve morajo biti zapisane po učinkih (cilji + merila + verifikacije). Projektant izvajalca mora že v ponudbi pokazati izračun prostornin in načrt dokazovanja; naročnik potrebuje strožji načrt preverjanja in dokazovanja.

Del 6: CHECK LISTA PROJEKTANTA

Kaj mora projektant
preveriti, da so zahteve
ZeJN vključene?

CHECKLIST

Del 7: ZAKLJUČNA IGRA

DOBRO

SLABO

ZAKLJUČUJEMO, A DEBATA OSTAJA ODPRTA

Kaj od danes boste odnesli s seboj v prakso?

Kje bi še potrebovali več podpore ali jasnih navodil?

Če bi imeli "čarobno palico" – katero zahtevo ZeJN bi poenostavili?

Hvala za vašo pozornost.

Odvetnica Maja Prebil

maja.prebil@odpm.si

 Prebil & Majstorović
ODVETNIŠKA DRUŽBA

GSM: 051 310 101

Pridružite se mi na [LinkedIn](#)